

STOPOVÁNÍ

Staň se stopařem. Poznávej život kolem sebe podle pobytových znamení

Cíle lekce:

- Být v pohybu, nesesedět celý den, rozvíjet svou hlavu i tělo
- Hledat a pozorovat stopy ve svém okolí
- Naučit se poznávat nejen stopy, ale i další pobytová znamení
- Stát se tak trochu detektivem a vidět, co ostatní často přehlédnou
- Zvyšovat svou citlivost a vnímavost k životu kolem sebe

Čas: 10-20 minut

Věk: MŠ, ZŠ, SŠ

Místo: prostor venku kde se zachytí stopy (bláto či sníh) a další pobytová znamení

Období: celý rok

Pomůcky: určovací klíč / pracovní list, chuť objevovat, kartón, nůžky, provázky, lupa či kapesní mikroskop

1 PŘÍPRAVA

Ne vždy zahlédneme zvířecí sousedy, ale přesto tu jsou. Jak je objevit? Sníh či vlhká hliněná zem je jako nová interaktivní tabule. Můžete sledovat, co vše a kde se kolem školy děje. Kdo kde žije, běhá, skáče? Pokud kolem školy máte již zmapováno, stačí vyrazit někam dál do divočiny (i nové městské divočiny). Než vyrazíme, hodí se sepsat si naše odhady, jaká zvířata žijí v okolí a jaké stopy (či pobytová znamení) najdeme. Vše společně zapíšeme na papír či karton a hurá ven.

2 STOPOVÁNÍ

Venku v terénu sledujte nejen stopy, ale také další pobytová znamení – okousané šišky, stopy od křídel, bot, kol, bobky, peří, zbytky hnízd v neolistěných stromech. Pomáhá dětem ukázat příklady, co mají hledat, vysvětlit jim, jak pobytová znamení vznikají a případně jim dát i určovací kartu, která jim pomůže při hledání. Děti se rozdělí do skupin a hledají v domluveném území či po vyznačené trase. To, co našly si mohou zapisovat, fotit, sbírat do pytlíčku (to co jde) nebo ještě lépe kreslit si mapu. Ve vhodný okamžik se společně sejdeme a sdělíme, co kdo a kde našel. Jak to určil atd. Často vznikají bouřlivé diskuze. Určitě je dobré je podporovat, jen udržet bezpečnou konstruktivní atmosféru.

TIP: Svá pozorování pak můžete v různé dny porovnávat.

3 NOVÉ STOPY

Na cestě zpět, nebo když dlouho nemůžete žádné stopy najít, si mohou děti vyzkoušet tvořit nové stopy a vymyslet k nim i zvířata. Například z větvičky vznikne rychle stopa trojprstého zimního ptáka. Jak by asi vypadala stopa hada ve sněhu? A proč ji nenajdeme? Opět vznikají skvělé otázky a vtipné nové druhy.

4 ZÁLUDNÉ STOPY

Pokud nasněžilo, mohou děti vyzkoušet vytvořit větší stopy pomocí papíru. Stačí kus velkého kartónu do skupiny, nůžky a dva provázky. Děti se ve skupinách domluví, jaké stopy chtějí vytvořit (dinosaura, slona, obří kachny), a vybraný tvar vystříhnou do kartónu. V polovině stopy pomocí nůžek vytvoří dvě díry a protáhnou jimi provázek, kterým obrys připevní k botám. Testování stop musí probíhat pomalu, kartón se snadno trhá a ohýbá.

! TIP: NA ZIMNÍM LOVU

Během cesty nebo na domluveném místě mají děti ve skupinách jednoduchý úkol: najít a odškrtnout si všechny obrázky z pracovního listu. Odškrtnutí znamená, že obrázek našly (viděly) někde venku kolem sebe. Kdo je hotov, může do pracovního listu doplnit vlastní obrázek. Se staršími dětmi můžete vyzkoušet variantu v cizím jazyce. Děti odškrtnou to, co vidí a zároveň to dokáží pojmenovat nebo i popsat pár větami.

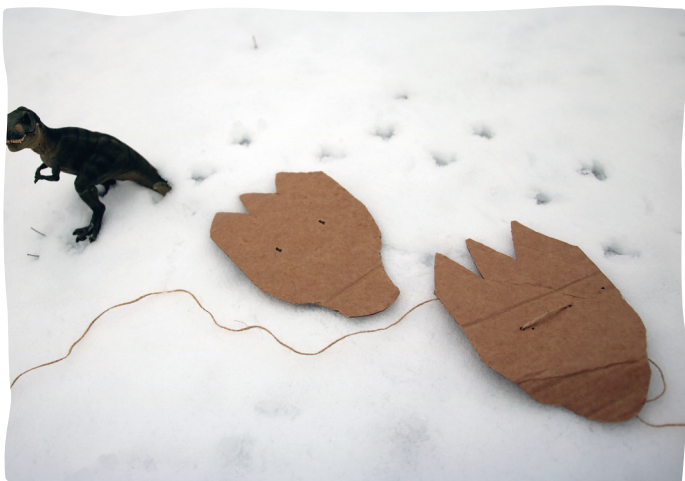
4 OHLÉDNUTÍ

Po tak dlouhém detektivním pátrání venku (zvláště) pokud je zima, jsou často všichni už hodně vyčerpaní, ale i tak je důležité se ohlédnout v krátké reflexi. Vrátime se k našim zapsaným odhadům, jaká zvířata tu žijí a jaké pobytové znamení najdeme. Co se potvrdilo a co nového přibylo? Pak krátce sdílejte, co je, pro koho největší objev, jaký poklad, kdo objevil a jaká otázka komu vrtá v hlavě.

HODNOCENÍ DOSAŽENÍ CÍLŮ (DŮKAZY O UČENÍ)

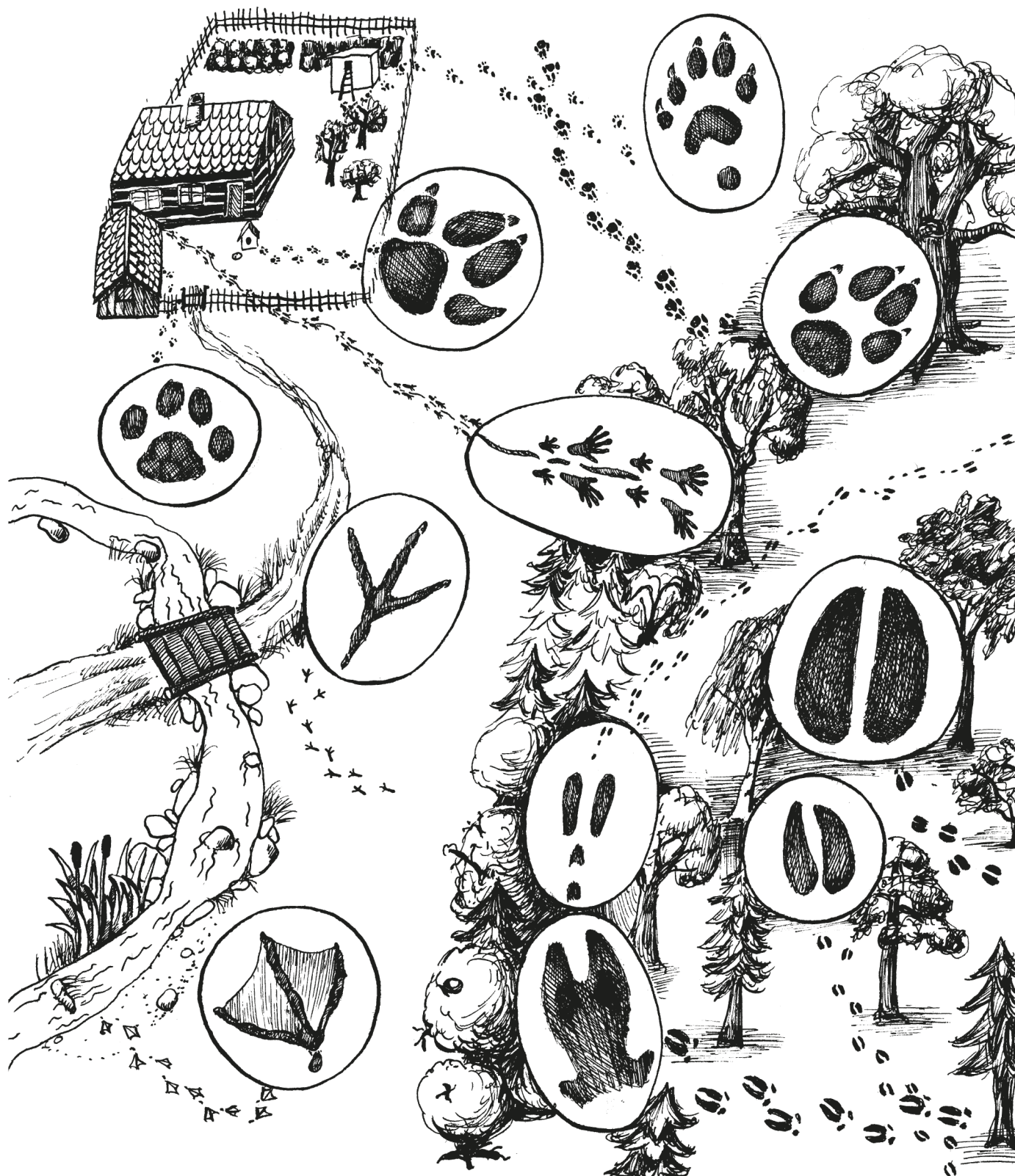
- Dítě bylo venku v různorodém pohybu
- Dítě hledalo a našlo stopy v okolí
- Dítě určilo některé základní stopy i pobytové znamení
- Dítě pátralo jako detektiv po důkazech a stopách
- Dítě věnovalo pozornost nové oblasti přírody a rozšířilo tak svou vnímavost

POBYTOVÁ ZNAMENÍ

STOPY

Více lekcí a pracovních listů na www.ucimesevenku.cz. Lekci vytvořila TEREZA, vzdělávací centrum, z.ú. © 2020

POBYTOVÁ ZNAMENÍ

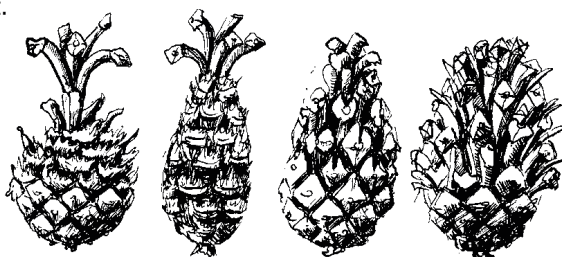
KŘIVKA
díky tvaru zobáku
dokáže šupiny šišek
rozkrojit, uvolnit
a semena vytáhnout.

OŘÍŠKY

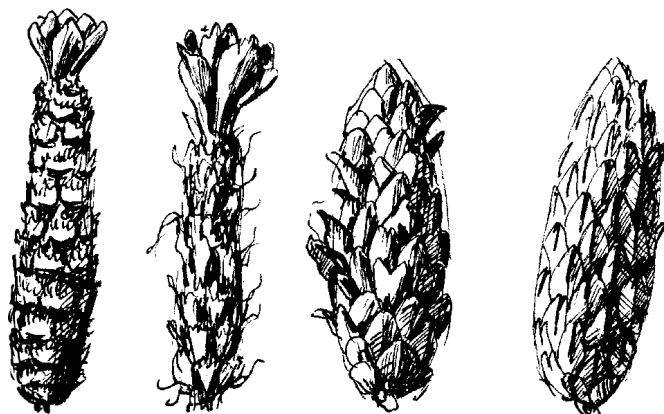
VEVERKA
šišku odkousne
od větve a ohryzává
ji od spodku – šiška
vypadá jako chlupatá.
Ořech nakousne
a rozlouskne.

BOROVÉ ŠIŠKY

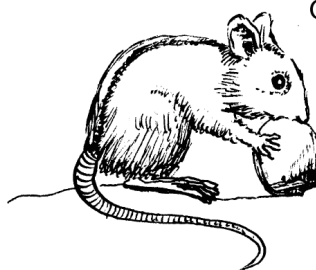

STRAKAPOUD
zaklíní si šišku nebo
ořech do štěrbin
v kmeni a silnými údery
zobáku se dostává
k semenům.
Šiška je jakoby
rozpukaná a rozbitá.

SMRKOVÉ ŠIŠKY

MYŠICE
je slabá, a tak okusuje
jednotlivé šupiny šišky.
Z šišky zbude jen vřeteno
bez roztřepených vláken.
Ořech si opře o zem
a pomalu se do něj
prokousává.

TRUS

ZAJÍC

HRABOŠ

KUNA

SRNEC

VEVERKA

NAJDI VENKU V ZIMĚ

